

Consideratii-sensul filozofiei si sensul mintii

1.3. Sensul filosofiei si sensul mintii

Considerand etimologic, filosofia are sensul iubirii intelepciunii. Intr-un mod analog, cu idealul regulativ la Popper, putem considera ca, idealul regulativ al filosofiei este intelepciunea. Vedem ca, initial s-a considerat ca, intelepciunea presupune cunoasterea fiintei, dar ulterior a aparut o imbogatire, preocuparea pentru cunoasterea devenirii, ulterior pentru cunoasterea limitelor ratiunii pure, a atomului cognitiv, si tot asa. Istoria filosofiei reveleaza ca, termenul filosofie are o intensiune si extensiune dinamica. Ceea ce ar trebui sa justifice incluzia sau excluderea anumitor conditii la sensul conceptual al filosofiei este consistenta lor cu idealul ei final: intelepciunea. Aceasta dezvoltare si imbogatire istorica a intensiunii si extensiunii filosofiei ne face sa anticipam ca, intelepciunea este un ideal inspre care progresam, ireductibil la ceva prezent aici pe care ar trebui doar sa-l analizam, ca si creierul. Creierul aspira spre acea conditie. Consider ca, creierul insusi nu este decat un mijloc care participa, prin dezvoltarea lui stiintifica si filosofica, la realizarea acelui rezultat ideal. Si in conditiile in care functiile sau capacitatile lui sunt implementabile non-neuronale, creierul nu este singurul mijloc sau conditie necesara, conditia de posibilitate, a intelepciunii. Daca capacitatile creierului [receptia, convertirea, codificarea, procesarea, stocarea, controlul semnalelor fizice; modalitatile senzoriale, analizatorii, categorizarea, imageria mentala, constiinta, inteligenta etc.] sunt reproductibile in principiu prin roboti, atunci nivelul neuronal nu reprezinta o conditie necesara pentru posibilitatea mintii.

Caracteristicile necesare si universale ale oricarei minti posibile sunt un set de capacitati care pot fi implementate de arhitecturi ce pot sa difere atat la nivelul structural (aceeasi capacitate poate supveni pe structuri diferite care nu simuleaza arhitectura creierului) cat si la nivel implementational (poate fi implementata prin mijloace electric, mecanic, biologic)(Block, xxx).

Creierul este specializat in realizarea anumitor functii ca:

- receptia, convertirea, codificarea, filtrarea prin structuri celulare ('blobs', dungi subtiri si groase, straturi, arii(V1, V2, V3, V4, MT) care raspund selectiv la stimuli in functie de culoare, forma, adancime, textura, miscare etc.(Livingstone&Hubbel, 1991) a fluxului fonic, in limitele unor frecvente.
- receptia, codificarea, procesarea printr-un sistem auditiv organizat ierarhic a miscarilor aeriene, in anumite frecvente.
- receptia, codificarea, procesarea, interpretarea presiunilor tactile.
- pentru controlul miscarii(interne si/sau externe).
- pentru procesarea si interpretarea abstracta a informatiei constiente (printre care si rationamentul).

Creierul este un sistem de receptie, convertire, comunicare si manipulare anumitor semnalelor fizice (potentialele de actiune). Din structurile lui speciale (receptive, comunicative, analizatoare etc.). conexiunile lor speciale (feedforward, feedback etc.), din serialitatea si/sau paralelitatea lor emerg toate capacitatile lui. Cuanta informationala a creierului mi se pare ca este spike-ul. Spike-urile sunt generate, comunicate, integrate, distribuite, modulate (temporal sau cantitativ) in functie de proprietatile celulelor, de inputul lor, si de organizarea lor.

Functiile senzoriale implicate in perceptie nu sunt nici independente de cele motorii -- Hurley sustine o viziune de interdependenta intre doua nivele in care perceptia si actiunea codepind de relatii subpersonale circulare dinamic(Hurley, 2001) -- nici nu sunt independente de anumite nivele cognitive mai superioare.

Dar, functia sau utilitatea ultima a tuturor acestor capacitati, subsisteme, subfunctii ale sistemului nervos este : supravietuirea si optimizarea conditiilor vietii, sa maximizeze cantitatea si calitatea vietii, conservarea si ameliorarea vietii.

Un sistem vizual poate ajuta un animal sa rezolve anumite probleme vizuale. Sisteme reprezentationale exista si s-au conservat deasemenea doar pentru ca permit o mai buna rezolvare a unor probleme vitale:supravietuirea, reproducerea, adaptarea etc. Dar, acuitatea vazului uman este inferioara comparativ cu aceea a unor pasari (acvila). Multe animale au simturi mai fine decat omul. Oamenii sunt superiori celorlate animale cu privire la constiinta, rationament, procesare abstracta a informatiei, memorie, emagierie mentala, planificarea viitorului, inteligenta, sistemul de comunicare si pastrare a informatiilor etc. In cazul unui robot constient autonom aceasta functie finala ar putea fi conservarea integritatii lui macrofizice, a informatiei...

Consider ca, senzatiile au rol foarte important in motivarea animalelor. Senzatiile de durere si placere impreuna cu memoria si anticiparea au un rol fundamental in motivarea animalelor. Daca animalele n-ar simti durere cand sunt lezate, cat de mult timp ar supravietui? Dacan-ar simiti senzatiia foamei, daca n-ar simti nici o placere in viata lor, ar supravietui ele suficient timp pentru a se reproduce? Daca actul reproductiv ar fi asociat cu o maxima durere, s-ar reproduce multe animale? Daca leziunile corporale ar fi asociate cu maxime placeri, ar supravietui, s-ar inmulti foarte mult vietuitoarele pe pamant?

Din toate structurile vietii s-au conservat, usor de inteles, cele ce asociaza distrugerea cu durerea si reproducerea cu placerea. Exista o 'ultra manipulare' a vietii, ca senzatiile au o putere motivationala.

De aceea, un robot care ar avea capacitatea de a simti durere cand este lezat, ar semana mult cu animalele, la nivel comportamental. Pe de alta parte, senzatiile de durere si placere nu sunt necesare nici pentru supravietuire, nici nu sunt necesare pentru pastrarea integritatii unui robot. Capacitatea procesarii abstracte a informatiei (provenite de la multiple sisteme senzoriale) si capacitatea rationarii pot realiza deasemenea rolul sau utilitatea senzatiilor de durere si placere. Un robot ar putea fi programat sa aiba o misiune ultima si sa-si utilizeze toate puterile cognitive, in conditiile unui mediu dat, ca s-o

realizeze. Dar in acest caz libertatea lui ar fi restransa la alegerea mijloacelor. Oasele, muschii, creierii au ca ultima utilitate sau misiune o mai buna *rezolvare* a problemei conservarii si optimizarii vietii. Oasele au utilitate in ce priveste deplasarea fara târâre. Muschii au un rol fundamental in deplasare. Creierul are un rol fundamental in controlul muschilor, in explorarea mediului extern, si in cognitie. Dar, creierii care nu au avut capacitate de evaluare corecta a misiunii lor fundamentale, ci si-au utilizat capacitatile cognitive in ale scopuri, neimportante pentru supravietuirea si conservarea vietii organismului, au disparut. Capacitatile cognitive ale creierului pot fi utilizate in cele mai inutile demersuri cognitive.

Dar, capacitatile cognitive ale creierului trebuie folosite pentru rezolvarea problemelor fundamentale de care depind supravietuirea, conservarea, si fericirea organismului. Putem concepe pentru fiecare retea neuronală a creierului o retea neurală artificială superioară atât prin multiplicitatea componentilor cât și prin proprietățile ei structurale-funcționale, adică, prin performanță. Ce este esențial (mintii) este utilitatea finală, setul structurilor capacităților actuale poate nu este cel mai bun. Vom putea noi concepe capacități alternative superioare mintii? Sunt principiile abstracte ale vietii multiplu concretizabile? Dacă nivelul persoanei întâi al unui individ uman ar putea supveni pe multiple implementări materiale diferite, dacă conținuturile memoriei lui ar putea fi reproduse, atunci problema imortalității ar fi multiplu solvabilă. Totuși, aici am făcut o eroare înconștientă gravă. Să presupunem că, am avea puterea să ne 'dublăm'. Astfel că, dublura noastră să nu difere calitativ de noi. Ar însemna aceasta că, în cazul în care noi am muri, dar dublura ar supraviețui, n-am murit? Nu! Doi atomi de hidrogen nu sunt comuși din aceleași particule elementare, ci numai de același tip de particule elementare. De aceea, pentru oameni, gerontologia este mai importantă ca știința creării robotilor. De aceea, ideea mea fundamentală este că:

Două obiecte nu pot fi niciodată absolut identice, indiferent cât de multe proprietăți au în comun, deoarece ele sunt două (multiplicitar, cantitativ).